

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА
Історичний факультет
Кафедра етнології та краєзнавства

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Заступник декана з науково-педагогічної та
навчальної роботи

Тарас ПШЕНИЧНИЙ

2021 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ
ДИСЦИПЛІНИ

Пам'ятки культури України
Cultural Monuments of Ukraine

для студентів

галузь знань	03 Гуманітарні науки
спеціальність	032 Історія та археологія
освітній рівень	другий (магістерський)
освітня програма	Історія України
вид дисципліни	обов'язкова

Форма навчання	денна
Навчальний рік	2021 /2022
Семестр	2
Кількість кредитів ECTS	5
Мова викладання, навчання та оцінювання	англійська
Форма заключного контролю	іспит

Викладач: Пилипенко Віктор Володимирович, кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри етнології та краєзнавства.

Пролоновано: на 2021/2022 н.р. «29» 09 2021 р.

(підпис, ПІБ, дата)

на 20__/20__ н.р. _____ («____») «__» 20__ р.

(підпис, ПІБ, дата)

КИЇВ – 2021

Розробник: Пилипенко Віктор Володимирович, кандидат історичних наук, доцент,
доцент кафедри етнології та краєзнавства.

ЗАТВЕРДЖЕНО

Зав. кафедри етнології та краєзнавства

(підпис) (Капелюшний В.П.)

Протокол № 13 від 30 червня 2021 р.

Схвалено науково - методичною комісією історичного факультету

Протокол від № 7 від 26 серпня 2021 року.

Голова науково-методичної комісії
(підпис) (Терес Н.В.)

ВСТУП

1. Мета дисципліни – дати студентам знання про особливу групу кінематографічних пам'яток культури України, створених в результаті діяльності діяльності Всеукраїнського фотокіноуправління (ВУФКУ).

2. Попередні вимоги до опанування або вибору навчальної дисципліни:

1. *Знати* становлення та розвиток українського кінематографу у 1920-х роках.
2. *Вміти* визначати характерні риси українського кінематографу у 1920-ті роки.
3. *Володіти навичками* джерельної критики, історичного аналізу, встановлення причинно-наслідкових зв'язків.

3. Анотація навчальної дисципліни:

Забезпечення комплексного засвоєння студентами знань про витоки та розвиток українського кінематографу у 1920-ті роки, діяльність ВУФКУ, творчий доробок українських кінорежисерів. Використовується міждисциплінарний підхід до пояснення виникнення та еволюції українського ігрового та документального кіно, аналізується зміст найважливіших кінострічок.

4. Завдання (навчальні цілі): формування цілісної системи знань про український кінематограф 1920-х років. У результаті вивчення курсу студенти повинні *засвоїти* інформацію про діяльність ВУФКУ, *вміти* пізнавати та пояснювати явища української кінематографічної культури, аналізувати джерела та процес еволюції кінематографа, набути навички роботи з науковою літературою, розуміти значення кіно у житті українського суспільства 1920-х років.

5. Результати навчання за дисципліною:

Результат навчання (1. знати; 2. вміти; 3. комунікація; 4. автономність та відповідальність)		Форми (та/або методи і технології) викладання і навчання	Методи оцінювання та пороговий критерій оцінювання (за необхідності)	Відсоток у підсумко- вій оцінці з дисциплі- ни
Код	Результат навчання			
1.1	Знати предмет, завдання, категорії курсу «Пам'ятки культури України»	лекція	контрольна робота 1 (тест)	5%
1.2	Знати методологічні засади вивчення історії українського кінематографа 1920-х років	лекція	контрольна робота 2 (тест)	5%
1.3	Знати експериментальний характер фільму Дзиги Вертова «Людина з кіноапаратом».	лекція	контрольна робота 1 (тест)	5%
1.4	Знати про новаторство фільму Михайла Кауфмана «Навесні».	лекція	контрольна робота 2 (тест)	5%
2.1	Вміти аналізувати кінематографічну діяльність Арнольда Кордюма.	семінар	усне опитування	5%
2.2	Вміти спираючись на наукові методи пізнання, аналізувати романтичну естетику фільму «Перекоп» Івана Кавалерідзе.	семінар	усне опитування	5%
2.3	Вміти аналізувати кінематографічну діяльність Олександра Довженка у 1920-ті роки.	семінар	усне опитування	5%
2.4	Вміти визначати естетику та символізм фільму «Звенигора» Олександра Довженка	семінар	усне опитування	5%
2.5	Вміти аналізувати поетику фільму «Земля» Олександра Довженка	лекція	реферат	10%
2.6	Вміти з'ясувати роль і місце діяльності Юрія Тютюнника в українському кінематографі	лекція	реферат	10%
2.7	Вміти визначати основні етапи діяльності ВУФКУ	лекція	екзамен	20%
2.8	Вміти з'ясувати основні особливості українського кінематографа 1920-х років	лекція	екзамен	20%

6. Співвідношення результатів навчання дисципліни із програмними результатами навчання (необов'язково для вибіркових дисциплін, які не входять до блоків спеціалізації).

Результати навчання дисципліни (код)	1.1	1.2.	1.3.	1.4.	2.1	2.2	2.3.	2.4.	2.5	2.6	2.7.	2.8.
Програмні результати навчання (назва)												
6. Здійснювати експертизу пам'яток історії, археології та культури з метою їх охорони та можливого подальшого використання.	+	+										
8. Розширювати актуалізовану джерельну базу за рахунок введення до наукового обігу архівних джерел, опрацювання фондів музеїв, участі у наукових й археологічних експедиціях тощо.		+			+	+						
10. Узагальнювати результати власних наукових досліджень і презентувати їх у доповідях, публікаціях державною та іноземною мовами із дотриманням принципів академічної доброчесності та професійної етики.											+	+

7. Схема формування оцінки.

7.1 Форми оцінювання студентів:

- семестрове оцінювання:

1. Контрольна робота з тем ЗМ1 (тест): РН 1.1, 1.3 – 10 балів/6 балів*.
2. Контрольна робота з тем ЗМ2 (тест): РН 1.2, 1.4 – 10 балів/6 балів.
3. Реферат з тем ЗМ1: РН 2.5 – 10 балів/6 балів.
4. Реферат з тем ЗМ2: РН 2.6 – 10 балів/6 балів.
5. Оцінювання роботи під час семінарських занять ЗМ1: РН 2.1-2.2 – 10 балів/6 балів.
6. Оцінювання роботи під час семінарських занять ЗМ2: РН 2.3-2.4 – 10 балів/6 балів.

* максимальний бал/ пороговий бал для отримання позитивної оцінки з відповідної форми контролю.

- підсумкове оцінювання:

- форма оцінювання – екзамен;
- максимальна кількість балів, які може отримати студент – 40 балів;
- Оцінюються такі результати навчання студента: вміння враховувати історичний досвід формування звичаєвої культури українців в практичній діяльності; вміння з'ясувати основні особливості культури та побуту українців, які сформувалися на основі звичаєвої культури;
- форма проведення екзамену – письмова, види завдань – завдання, які потребують розгорнутих відповідей;
- мінімальний пороговий рівень екзаменаційної оцінки, за якої іспит вважається складеним – **24 бали.**

Необхідна умова допуску до екзамену: студент не допускається до екзамену, якщо під час семестру набрав **менше ніж 20 балів (критично-розрахунковий мінімум). Рекомендований мінімум допуску до екзамену 36 балів.**

7.2 Організація оцінювання:

Контроль знань студента здійснюється за модульно-рейтинговою системою. Загальну кількість балів студента формують семестрові бали, отримані з усіх тем двох змістових модулів (бали, отримані під час семінарів (усні опитування); бали, отримані за виконання рефератів; бали, отримані під час модульного контролю (за виконання тестових завдань), а також бали, отримані під час складання підсумкового контролю (екзамену), а саме: за виконання запропонованих завдань.

Зміст курсу поділений на 2 змістових модулі. Кожний змістовий модуль включає в себе лекції, семінари, самостійну роботу студентів, які завершуються рейтинговим контролем рівня засвоєння знань програмного матеріалу відповідної частини курсу. У змістовий модуль 1 (ЗМ1) входять теми 1-7, у змістовий модуль 2 (ЗМ2) – теми 8-15.

Оцінка успішності знань студентів здійснюється в двох формах: семестрове оцінювання (контрольні роботи, усне опитування, реферати) і підсумкове оцінювання (екзамен).

Загальна сума балів – 100 балів (із них, семестрове оцінювання – максимум 60 балів; підсумкове оцінювання (екзамен) – максимум 40 балів).

Змістовий модуль 1 Зародження та основні етапи формування звичасвої культури українців			Змістовий модуль 2 Особливості звичасвої культури українців			Екзаме н
30 заліковий бал (максимум)			30 залікових балів (максимум)			
Самостійна робота (реферат)	Семінари	Модульний контроль	Самостійна робота (реферат)	Семінари	Модульний контроль	40 балів
10 (максимум)	10 (максимум)	10 (максимум)	10 (максимум)	10 (максимум)	10 (максимум)	(макси- мум)

Упродовж семестру оцінюється робота студента *під час кожного семінару* (доповідь, доповнення, участь у дискусії). Під час семінару студент має можливість досягти від 1 до 5 балів. Критеріями оцінювання відповіді студента під час семінару є:

- повнота розкриття питання 2 бала;
- логіка викладення 1 бал;
- використання основної і додаткової літератури 1 бал;
- аналітичні міркування, вміння робити висновки 1 бал.

Реферат студент подає викладачеві на останньому семінарі кожного Змістового модулю, зокрема Реферат 1 (остання декада березня) і Реферат 2 (перша декада травня). Критеріями оцінки самостійної роботи студента є:

- глибоке розкриття проблеми, відображена власна позиція 10 балів;
- тема розкрита неповно 8 балів;
- реферат суто компілятивного рівня 6 балів;
- розкритий лише окремий аспект 4 бала.

Після завершення відповідно Змістового модулю 1 і Змістового модулю 2 проводяться **контрольні роботи** у формі тестування, зокрема Контрольна робота 1 (остання декада березня) і Контрольна робота 2 (перша декада травня). Завдання з тестування містить 20 запитань, правильна відповідь на кожне з яких оцінюється в 0,5 бала.

У випадку відсутності студента з поважних причин відпрацювання та перездачі модульних контрольних робіт здійснюються у відповідності до «Положення про порядок оцінювання знань студентів при кредитно-модульній системі організації навчального процесу» від 1 жовтня 2010 року.

Екзаменаційний білет містить два завдання, кожне з яких оцінюється в 20 балів. Критеріями оцінювання відповіді є:

Відповідь повна, подане власне бачення проблеми	19-20
Відповідь повна, подане власне бачення проблеми та зроблені ґрунтовні висновки, проте наявні окремі незначні помилки при викладі фактичного матеріалу	16-18
Відповідь відображає знання фактичного матеріалу з питання	13-15
Відповідь демонструє знання фактичного матеріалу, але допущені окремі помилки	10-12
Відповідь фрагментарна, відображені лише деякі аспекти проблеми	7-9
Відповідь фрагментарна, наявні суттєві помилки при викладі фактичного матеріалу	4-6
Відповідь має значні помилки, або відсутня	1-3

Умовою допуску до екзамену є отримання студентом під час семестрового оцінювання не менше ніж 20 балів (**критично-розрахунковий мінімум**). При цьому обов'язковим є успішне складання модульних контрольних робіт. **Рекомендований мінімум** для допуску до екзамену – 36 балів.

При простому розрахунку отримаємо:

	Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2	Екзамен	Підсумкова оцінка
Мінімум	18	18	24	60
Максимум	30	30	40	100

7.3 Шкала відповідності оцінок

Відмінно / Excellent	90-100
Добре / Good	75-89
Задовільно / Satisfactory	60-74
Незадовільно / Fail	0-59

8. Структура навчальної дисципліни. Тематичний план лекцій і семінарських занять.

№ п/п	Назва теми	Кількість годин		
		лекції	семінари	самостійна робота
1.	Тема 1. Cinematographic activities of Dzyga Vertov in the 1920s.	2	2	
2.	Тема 2. The experimental character of Dzyga Vertov's film "Man with a film camera".	2		10
3.	Тема 3. The innovation of Mikhail Kaufman's film "In Spring".	2	2	10
4.	Тема 4. Cinematographic activity of Arnold Kordium. "Dzhalma".	2		10
5.	Тема 5. Romantic aesthetics of the film "Perekop" by Ivan Kavaleridze.	2	2	10
6.	Тема 6. Cinematographic activity of Oleksandr Dovzhenko in the 1920s.	4	2	10
7.	Тема 7. Aesthetics and symbolism of the film "Zvenyhora" by Oleksandr Dovzhenko.	2		10
	<i>Реферат з тем ЗМ1</i>			
	<i>Контрольна робота з тем ЗМ1</i>			
8.	Тема 8. "Arsenal" by Oleksandr Dovzhenko.	2	2	10
9.	Тема 9. Poetics of the film "Earth" by Oleksandr Dovzhenko.	2		
10.	Тема 10. Cinematographic activity of Yury Tiutiunnyk.	2	2	10
11.	Тема 11. Boris Zavelev – one of the founders of the Ukrainian camera school.	2		
12.	Тема 12. Vasyl Krychevskyi as a film director of Ukrainian cinema.	2		10
13.	Тема 13. Ivan Kavaleridze's work in cinema.	4	2	
14.	Тема 14. Cinematographic legacy of Georgy Stabovyi.	2		
15.	Тема 15. Danylo Demutskyi as the founder of the National Camera School.	2	2	10
	<i>Реферат з тем ЗМ1</i>			
	<i>Контрольна робота з тем ЗМ1</i>			
	ВСЬОГО	34	16	100

Загальний обсяг 150 год., в тому числі:

Лекцій – 34 год.

Семінари - 16 год.

Самостійна робота – 100 год.

9. Рекомендовані джерела:

Основні:

1. Безклубенко С. Д. Українське кіно: начерк історії. – К., 2001.
2. Берест Б. Історія українського кіна. – Нью-Йорк, 1962.
3. Госейко Л. Історія українського кінематографа 1896–1995. – К., 2005.
4. Дацун П. Як починався український кінематограф // Зерна.– Львів-Цвікау-Париж, 1995.– Ч. 2.
5. Капельгородська Н., Глущенко Є., Синько О. Кіномистецтво України в біографіях. – К., 2004.
6. Капельгорська Н. М. Кіномистецтво України в біографіях: кінодовідник. – К., 2004.
7. Капельгорська Н. М., Глущенко Є. С. Начерки далекої кіноісторії. – К., 2005.
8. Кордюм А. Минуле, яке залишилося з нами. К., 1965. — С. 9-17.
9. Машенко М. У нас є велика історія кіно ... // Українська культура. – 1998. – № 7.
10. Мусієнко Н. Історія українського кіно. Погляд з ХХІ століття // Кіно-Театр. – 2008. – №4.
11. Ростіанов Б. Український кінематограф 1920-х рр. і проблеми державотворення // Актуал. пробл. держ. упр. : наук. зб. / Укр. акад. держ. упр. при Президентові України, Одес. регіон. ін-т держ. упр. – Одеса, 2001. – Вип. 8. – С. 33–43.
12. Сабуцький М. Літопис першого століття українського кіно // Кіно-Театр. – 2002. – № 2.
13. Слободян В. Микола Садовський у кіно // Наук. вісн. КНУТКіТ ім. І. К. Карпенка-Карого : зб. наук. пр. – К., 2007. – Вип. 1. – С. 249–253.
14. Тримбач С. Історія українського кіно (1910–1920-ті роки) // Нариси з історії кіномистецтва України. – К., 2006.

Додаткові:

1. Жукова А. Є., Журов Г. В. Українське Радянське кіномистецтво 1930–1941. – К., 1959.
2. Журов Г. В. З минуло кіно на Україні: 1896–1917. – К., 1959.
3. Кордюм А. З архіву кінопам'яті // Крізь кінооб'єктив часу. Спогади ветеранів українського кіно. – К., 1970. –С. 17–37.
4. Кордюм А. На порогах // Новини кіноекрану. –1962. – Серпень. – С. 12.

5. Кордюм А. Останній лоцман: Спогад // Культура і життя. – 1968. – 16, 23, 30 травня.
6. Корнієнко І. С. Кіно і роки. Від німого до панорамного. – К., 1964.
7. Корнієнко І. С. Півстоліття українського радянського кіно. – К., 1970.
8. Корнієнко І. С. Українське радянське кіномистецтво. Нариси 1917–1929. – К., 1959.
9. Мистецтво України: Біографічний довідник. За ред. А. В. Кудрицького. К.: Українська енциклопедія, 1997. – С. 527.
10. Мусієнко О. Українське кіно 1930-х років: по той бік соціалістичного реалізму // Нариси з історії кіномистецтва України. – К., 1958.
11. Савченко Я. Народження українського радянського кіно. – К., 1930.
12. Шимон О. О. Майстер з берегів Дніпра // Сторінки з історії кіно на Україні. – К., 1964. – С. 39–47.
13. Шимон О. О. Сторінки історії кіно на Україні. – К., 1964.